

ÕIE LASTEAED
ÕPPEKAVA

Jüri 2026

Sisukord

1. Lasteasutuse liik ja eripära	2
1.1. Lasteasutuse liik ja üldandmed	2
1.2. Lasteaia eripära	2
1.3. Missioon, visioon, moto ja põhiväärtused	2
2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted	3
2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid	3
2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted	4
2.3. Õpikäsitus	4
2.4. Õpi- ja kasvukeskkond	4
3. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus	5
3.1. Õppeaasta	5
3.2. Õppekava ja tegevuste kavandamine	5
3.3. Päevakava	6
3.4. Koostöö lapsevanemaga	6
4. Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja eeldatavad arengutulemused	7
4.1. 3–4-aastaste eeldatavad tulemused	7
4.2. 4–5-aastaste eeldatavad tulemused	12
4.3. 5–6-aastaste eeldatavad tulemused	16
4.4. 6–7-aastaste eeldatavad tulemused	22
4.5. Digipädevused	27
5. Lapse arengu jälgimise põhimõtted ja korraldus	30
5.1. Lapse arengu jälgimine ja hindamine	30
5.2. Koolivalmidus	30
5.3. Tuge vajava lapse tugisüsteem	30
6. Õppekava uuendamine ja täiendamine	32
6.1. Üldsätted	32
6.2. Õppekava analüüsimine	32
6.4. Õppekava muutmine ja kinnitamine	32

1. Lasteasutuse liik ja eripära

1.1. Lasteasutuse liik ja üldandmed

Õie Lasteaed on Rae Vallavalitsuse hallatav munitsipaallasteaed, mis võimaldab koolieast noorematele lastele hoidu ja alushariduse omandamist. Lasteaed alustas tegevust 1. oktoobril 2008 ning asub Jüri alevikus aadressil Võsa tänav 16. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamiseks on lasteaiale väljastatud Haridus- ja Teadusministeeriumi koolitusluba nr 5195HTM. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles.

Lasteaias tegutseb kuus rühma. Rühmade moodustamisel lähtutakse laste vanusest ja arenguvajadustest ning õigusaktides sätestatud tingimustest. Lasteaed toetab koostöös perega lapse terviklikku arengut, heaolu ja koolivalmiduse kujunemist ning loob igale lapsele turvalise, hooliva ja arengut toetava õpi- ja kasvukeskkonna.

Õie Lasteaed on avatud tööpäeviti kell 7.30–18.00. Hommikul kell 7.30–8.00 ning õhtul kell 17.30–18.00 on lastel võimalus viibida valverühmas, kus on tagatud laste järelevalve ning eakohased tegevused.

1.2. Lasteaia eripära

Õie Lasteaed on munitsipaallasteaed, mis pakub lastele turvalist, kaasaegset ja mitmekesist õpi- ning kasvukeskkonda. Lasteaed tegutseb ühekorruselises hoones, kus igal rühmal on oma sissepääs, terrass ja siseõu. Mitmekesist liikumis- ja õpikeskkonda toetavad ühiskasutatav õueala koos jalgpalliplatsi ja kelgumäega ning liikluskasvatuseks rajatud liiklusrada. Lasteaias on muusika- ja liikumistegevuste läbiviimiseks siirdeseinaga jaotatav saal ning ühiskasutatavad kunsti- ja kokandusruum, õpituba, meelerahuruum ja tugiteenuste kabinet. Õie Lasteaia eripäraks on lapse terviklikku arengut toetav keskkond, kus väärtustatakse liikumist, loovust, koostööd, vaimset heaolu ning individuaalse arengutempo arvestamist.

1.3. Missioon, visioon, moto ja põhiväärtused

Missioon

Õie Lasteaed toetab iga lapse terviklikku arengut, pakkudes turvalist, hoolivat ja inspireerivat keskkonda, kus mäng, õppimine ja loovus käivad käsikäes.

Visioon

Õie Lasteaias on inspireeriv ja looduslähedane kasvukeskkond, kus iga laps saab kasvada rõõmsaks, loovaks ja hoolivaks inimeseks. Meie lasteaed toetab iga lapse õpihimu, väärtustab mängu kui õppimise alust ning teeb koostööd perede ja kogukonnaga.

Moto

„Mängides õpime, hoolides kasvame”

Põhiväärtused

- Lapsest lähtumine - iga laps on ainulaadne ja väärib individuaalset lähenemist.
- Turvalisus ja hoolivus - loome keskkonna, kus laps tunneb end hoituna, aktsepteerituna ja väärtustatuna. Hoolime laste, perede ja kolleegide heaolust.
- Koostöö - teeme tihedat koostööd perede, kogukonna ja kolleegidega. Usume, et üheskoos saavutame rohkem.
- Loovus ja mängulisus - julgustame lapsi loovalt mõtlema, katsetama ja väljendama. Mäng on meie õppe ja kasvatuse keskne osa.
- Looduslähedus ja keskkonnateadlikkus - väärtustame loodust ja õpetame lapsi seda hoidma.
- Elukestev õpe - toetame uudishimu ja õppimistahet nii lastes kui personalis.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Õie Lasteaia õppekava aluseks on alushariduse riiklik õppekava, lasteaia arengukava ja pedagoogilise nõukogu otsused. Laste üldoskuste kujundamine toimub lasteaias lõimitud õppe- ja kasvatustegevuste ning mängu kaudu, kus laps on aktiivne osaleja ja õpetaja arengut toetava keskkonna looja.

Õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:

- kavandada oma tegevust ja teha valikuid;
- seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
- kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ning tegevustes;
- arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
- hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;

- tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

- lapse individuaalsuse ja arengupotentsiaali arvestamine;
- lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine;
- lapse loovuse toetamine;
- mängu kaudu õppimine;
- lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine;
- lapsele turvatunde ja eduelamuse tagamine;
- üldõpetusliku tööviisi rakendamine;
- kodu ja lasteasutuse koostöö;
- eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.

2.3. Õpikäsitus

Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning õpetaja lapse arengut toetava keskkonna looja. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu ja harjutamise kaudu. Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, suunatakse valikuid tegema ning tehtut analüüsima. Õppe- ja kasvatustegevus on lõimitud ja seostatud lapse varasemate kogemuste, huvide ning ümbritseva keskkonnaga.

2.4. Õpi- ja kasvukeskkond

Õie Lasteaia õpi- ja kasvukeskkond on vaimse, sotsiaalse, füüsilise ja digitaalse keskkonna tervik, mis toetab lapse heaolu, turvatunnet, õppimist ja mitmekülgset arengut. Keskkond on lapsesõbralik, hooliv, turvaline ning pakub võimalusi mängimiseks, liikumiseks, uurimiseks, avastamiseks, loomiseks ja koostööks.

Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel lähtutakse lapse huvidest, arenguvajadustest ja individuaalsetest eripäradest. Lapsel on võimalus teha valikuid, väljendada oma mõtteid ja tundeid, osaleda tegevuste kavandamisel ning kogeda eduelamusi. Keskkond toetab iseseisvuse, algatusvõime, loovuse, koostööoskuse, vastutustunde ja positiivse enesehinnangu kujunemist.

Olulisel kohal on mäng kui lapse loomulik õppimisviis ning õuesõpe, mis võimaldab õppida vahetute kogemuste kaudu. Õpieesmärkide saavutamiseks kasutatakse mitmekesiseid õppematerjale, nüüdisaegseid digivahendeid ja robotikaseadmeid, lähtudes eakohasuse, eesmärgipärasuse ning turvalise kasutamise põhimõtetest.

Õpi- ja kasvukeskkond väärtustab koostööd laste, perede ja lasteaia töötajate vahel ning toetab hooliva, loodushoidliku ja õppimisest rõõmu tundva inimese kujunemist.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

3.1. Õppeaasta

Õie Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse periood on õppeaasta, mis algab 1. septembril ja lõpeb 31. augustil. Õppeaasta jaguneb kolmeks perioodiks:

- 1.–15. september – kohanemis- ja vabamänguperiood, mille jooksul toetatakse laste kohanemist lasteaiaelu ja rühmaga, kujundatakse turvatunnet ja rühma ühtekuuluvustunnet ning tutvutakse laste huvide, vajaduste, varasemate kogemuste, arengutaseme ja õpivalmidusega.
- 16. september – 15. mai – aktiivne õppeperiood, mille jooksul viiakse ellu kavandatud projekte ning lõimitud õppe- ja kasvatustegevusi. Õppimine toimub mängu, uurimise, avastamise, liikumise, loovtegevuste ja igapäevaste toimingute kaudu.
- 16. mai – 31. august – suvine õppe- ja kasvatustegevuste periood, mil laste arengut toetatakse peamiselt vabamängu, õuesõppe, liikumise, loovtegevuste ning laste huvidest lähtuvate tegevuste ja projektide kaudu.

Koolivaheaegadel eesmärgistatud õppetegevusi ei planeerita. Sel perioodil on suurem rõhk vabamängul, õuesolekul ja laste omaalgatuslikel tegevustel, mille kaudu saavad lapsed rakendada ning kinnistada omandatud teadmisi ja oskusi. Rühma meeskond toetab, vaatleb ja vajaduse korral suunab laste tegevusi.

Lasteaed on 1.–31. juuli kollektiivpuhkuseks suletud.

3.2. Õppekava ja tegevuste kavandamine

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, kavandamine, läbiviimine ning analüüs dokumenteeritakse ELIIS-keskkonnas.

Septembris toimuvad rühmade lastevanemate koosolekud, kus tutvustatakse õppeaasta eesmärgi, tegevuskava, vanuserühma eeldatavaid arengutulemusi ning rühma töökorraldust. Koosolekul valitakse hoolekogu esindajad ning lepatakse kokku koostöö- ja infovahetuse põhimõtted ning tutvustatakse lasteaia kodukorra olulisemaid põhimõtteid.

Õie Lasteaia kuue rühma õppe- ja kasvatustegevust koordineerib õppejuht. Rühma meeskonda kuuluvad kaks õpetajat ja abiõpetaja, kes kujundavad koostöös õpi- ja kasvukeskkonda ning kavandavad ja viivad läbi õppe- ja kasvatustegevusi. Vajadusel rakendatakse töökorraldust, kus rühmas töötab üks õpetaja ja kaks abiõpetajat. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu, eesmärgipärase kavandamise ning lapse arengu toetamise eest vastutavad rühma õpetajad.

Muusika- ja liikumistegevusi viivad läbi vastava kvalifikatsiooniga õpetajad. Muusikategevused toimuvad kaks korda ning liikumistegevused kolm korda nädalas. Vähemalt üks liikumistegevus nädalas viiakse läbi õues. Liikumisõpetaja juhendamisel korraldatakse jalgrattaõpet laste isiklike jalgratastega.

Õie Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles. Teisest keele- ja kultuurikeskkonnast pärit laste eesti keele omandamist toetatakse igapäevases suhtluses ning kõikides õppe- ja kasvatustegevustes. Eesti keele sõnavara arengut, kõneoskust ja suhtlemisjulgust toetatakse vajaduse korral individuaalsetes ja väikerühmategevustes eripedagoogi juhendamisel. Kõneravi vajavatele lastele osutab tuge logopeed.

3.3. Päevakava

Kellaaeg	Tegevus
7:30-8:00	Laste vastuvõtt valverühmas
8:00–8.30	Laste saabumine rühma ja vaba mäng
8.30–9.00	Hommikusöök
9.00–12.30	Kavandatud õppetegevused, õuesolek
12.30–13.00	Lõunasöök
13.00–15.00	Lugude kuulamine ning keha ja vaimu puhkeaeg
15.00–15.45	Virgumine, mängud toas
15.45–16.15	Õhtuode
16.15–17:30	Valitud (huvi)tegevus, mängud toas või õues ning kojuminek
17:30-18:00	Valverühm õues, kojuminek

3.4. Koostöö lapsevanemaga

Lapsevanem on lasteaia oluline koostööpartner lapse arengu ja heaolu toetamisel. Koostöö aluseks on vastastikune usaldus, avatud suhtlemine, lugupidamine ning ühine vastutus lapse

arengukeskkonna kujundamisel. Lasteaed väärtustab lapsevanema teadmisi oma lapsest ning toetab peret lapse kasvatamisel ja arengueesmärkide saavutamisel.

Individuaalset tagasisidet lapsevanemale antakse üldjuhul igapäevaselt. Lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust tutvustatakse vanemale õppeaasta alguses lastevanemate koosolekul. Arenguestlustel antakse vanemale tagasisidet lapse arengust ja õppimistulemustest, vanem saab esitada oma seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes ning lepitakse kokku mõlema osapoole edasised tegevused lapse arengu toetamiseks. Arenguestluste tulemused dokumenteeritakse ELIIS-keskkonnas.

Lapsevanemaid teavitatakse lasteaia tegevustest, õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ning olulistest sündmustest kokkulepitud infokanalite kaudu. Lapsevanematel on võimalus osaleda lastevanemate koosolekutel, ühisüritustel, projektides, õppekäikudel ning lasteaia arendustegevustes. Vanemate ettepanekuid ja tagasisidet arvestatakse lasteaia tegevuse kavandamisel ja parendamisel.

Koostöö eesmärk on toetada lapse turvatunnet, arengut ja õppimist ning kujundada ühtseid kasvatuspõhimõtteid kodu ja lasteaia vahel. Lasteaed ja lapsevanem lähtuvad koostöös lapse parimatest huvidest ning tegutsevad ühise eesmärgi nimel, et tagada lapsele toetav, arendav ja rõõmus kasvukeskkond.

4. Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja eeldatavad arengutulemused

Õppe- ja kasvatustegevus ning selle valdkonnad lähtuvad alushariduse riiklikust õppekavast. Arendatavad üldoskused on mänguoskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused ning enesekohased oskused. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad on mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunst, muusika ning liikumine.

4.1. 3–4-aastaste eeldatavad tulemused

Üldoskused | Mänguoskused

- Suudab väikeses grupis mängule keskenduda.
- Kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.
- Matkib tuttavaid olukordi oma kogemustest lähtuvalt.
- Kutsub kaaslasi oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga.

- Mängib mängu ja püüab teha koostööd eakaaslastega väikeses grupis.
- Osaleb reeglitega mängus koos täiskasvanuga ja suudab oodata oma korda.
- Tunneb rõõmu koosmängust täiskasvanu toel.

Üldoskused | Tunnetus- ja õpioskused

- Tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega.
- Suudab lühiajaliselt (5-10 min) keskenduda huvipakkuvale tegevusele, vajades täiskasvanu juhendamist.
- Saab aru lihtsamatest lausetest ning reageerib kuuldule enamasti konkreetse tegevusega, täiskasvanu juhendamisel.
- Väljendab täiskasvanu abil mõtteid lihtsate lausetega ja esitab küsimusi.

Üldoskused | Sotsiaalsed oskused

- Suhtleb eakaaslastega ja tuttavate täiskasvanutega.
- Märkab täiskasvanu suunamisel teise lapse tundeid, reageerib lihtsatele emotsioonidele.
- Jagab mänguasju täiskasvanu julgustusel, on nõus jagama oma mänguasju.
- Järgib kokkuleppeid ning kasutab täiskasvanu suunamisel lihtsaid viisakusreegleid.
- Väljendab oma eelistust kahe võimaluse vahel.
- Proovib uut tegevust täiskasvanu toel.

Üldoskused | Eneseregulatsiooni oskused

- Julgeb väljendada oma emotsioone.
- Osaleb täiskasvanu toel mängudes ja igapäevategevustes.
- Järgib lihtsaid juhiseid täiskasvanu suunamisel ja keskendub lühiajaliselt alustatud tegevusele.
- Saab aru lihtsamatest käitumisreeglitest ning püüab neid täiskasvanu toel igapäevategevustes järgida.
- Osaleb täiskasvanu suunamisel rahunemist soodustavates tegevustes.
- Saab hakkama lihtsamate eneseteenindamise toimingutega ja tööharjumustega.
- Tegutseb, uurib, katsetab enamasti kogemuse põhiselt ja matkides, vajades täiskasvanu tuge.

Mina ja keskkond | Sotsiaalne keskkond

- Ütleb küsimise korral oma ees- ja perekonnanime, vanuse ja soo ning nimetab oma pereliikmeid.

- Jäljendab ettenäitamisel lihtsamaid töövõtteid nii toas kui õues.
- Nimetab igapäevaelust tuttavamaid ameteid (nt arst, õpetaja).
- Teab, et elab Eestis, kus räägitakse eesti keelt.
- Tunneb ära Eesti lipu, rahvuslinnu ja -lille.
- Mõistab, et löömine ja narrimine või halvasti ütlemine ei ole lubatud.

Mina ja keskkond | Tehiskeskkond

- Tunneb ära tuttavaid liiklusmärke ning selgitab täiskasvanu abiga nende tähtsust
- Teab, mis on raha ja milleks seda kasutatakse.

Mina ja keskkond | Looduskeskkond

- Hoiab keskkonda täiskasvanu juhendamisel, lihtsate tegevuste kaudu.
- Kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma kodukohta, loodust ja tunneb jalutuskäigul ära tuttavaid kohti.
- Nimetab täiskasvanu juhendamisel ööpäeva osasid.
- Kirjeldab täiskasvanu abiga mõningaid aastaajale omaseid tunnuseid.
- Nimetab erinevaid ilmastikunähtusi.
- Arutleb täiskasvanu juhendamisel ohtlike olukordade üle looduskeskkonnas.
- Nimetab tuttavaid puu- ja aedvilju.
- Nimetab tuttavaid koduloomi ja suunamisel matkib nende häälistsusi.
- Nimetab tuttavaid metsloomi ja nende iseloomulikke tunnuseid.
- Tunneb huvi putukate maailma vastu ja märkab neid looduses.
- Huvitub loodusest ning nimetab mitmeid Eestimaal elavaid linde.

Mina ja keskkond | Tervisekasvatus

- Märkab, et kaaslased on erinevad ja suhtub neisse sõbralikult
- Teab, et värske õhk, liikumine, uni ja tervislik toit on kasulikud.
- Nimetab erinevaid kehaosi ning teab nende kehaosade peamist otstarvet.
- Teab, et hambaid peab pesema ja nimetab hammaste hooldamise vahendeid.
- Teeb hügieenitoiminguid täiskasvanu suunamisel ning tuleb vajaduse korral toime lihtsamate eneseteenindamistoimingutega.
- Nimetab tuntumaid puu- ja aedvilju ning arutleb täiskasvanu abiga, miks need on kasulikud.
- Nimetab esemeid, mis võivad olla ohtlikud ning räägib täiskasvanule, kui kardab või on saanud haiget.

Keel ja kõne | Suhtlemine

- Algatab ise aktiivselt suhtlust ning suhtleb meelsasti eakaaslastega koostegevuses.
- Jutustab täiskasvanu abiga pildiseeria järgi, öeldes iga pildi kohta ühe lausungi.
- Reageerib täiskasvanu lihtsamatele juhistele.
- Püüab oma mõtteid ja soove väljendada täiskasvanu suunavate küsimuste abil.
- Kasutab kõnes lihtlauseid.
- Kordab täiskasvanu abiga lihtsamaid liisusalme.
- Kuulab sisult ja keeleliselt jõukohaseid ettelõetud tekste.

Keel ja kõne | Sõnavara

- Kasutab igapäevases suhtluses tuttavaid sõnu, sh liitsõnu ja moodustab kahe- kuni kolmesõnalisi lauseid.
- Kasutab kõnes mõningaid üldnimetusi.

Keel ja kõne | Hääldamine

- Hääldeb õigesti enamikku emakeele häälikutest.

Keel ja kõne | Kirjalik kõne

- Tunneb täiskasvanu rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas, nimetab üksikuid tähti ning tunneb kirjpildis ära oma nime.
- Eristab kuulmise järgi mõnda häälikut sõnas.
- Matkib lugemist ja kirjutamist erinevate vahendite ning tegevuste kaudu.

Matemaatika

- Otsustab, kas ese kuulub või ei kuulu moodustatud hulka (värvus, kuju, suurus).
- Eristab esemete hulka ning teab mõisteid üks ja palju.
- Moodustab sarnaste tunnuste alusel paarid ja võrdleb neid.
- Loendab esemeid viie piires, tunneb arvude rida viieni ning vastab küsimusele „Mitu on?”.
- Võrdleb kahte eset suuruse, pikkuse ja laiuse järgi ning kasutab lihtsamaid mõisteid: “suurem- väiksem”, “pikem-lühem”, “laiem-kitsem”.
- Tunneb igapäevaelus ära münte ja rahatähti ning kasutab neid mängudes.
- Eristab ringi, kolmnurka ja nelinurka ning leiab kujunditega sarnaseid esemeid lähiümbrusest.
- Kasutab täiskasvanu toel mõisteid: “täna”, “homme”, “eile”.
- Vestleb ööle ja päevale iseloomulikest tunnustest ning matkib vastavaid tegevusi mängus.

- Kordab täiskasvanu järgi nädalapäevade nimetusi ja leiab aastaaegadele iseloomulikke tunnuseid piltide põhjal.
- Orienteerub oma kehal ja näitab, mis asub “ülal – all”, “kõrval”, “ees – taga”.

Kunst

- Tunneb rõõmu erinevatest kunstitegevustest ja osaleb neis meelsasti.
- Katsetab erinevaid kunstivahendeid ja materjale (nt rasvakriidid, värvipliatsid, guaššvärvid, plastiliin, paber).
- Teeb joonistades lihtsaid jooni, täppe ja värvilaike ning täidab suuremaid pindu värviga.
- Voolib plastiliinist või savist lihtsaid vorme (nt pallid, ussikesed, lamedad kujundid).
- Rebib paberit ja kleebib rebendeid aluspinnale, luues lihtsaid pilte või mustreid.
- Maalib pintsli või sõrmega ning katsetab värvide segamist.
- Vaatleb pilte ja illustratsioone ning räägib lihtsate sõnadega, mida ta pildil näeb.
- Kasutab vahendeid täiskasvanu juhendamisel ning õpib töö lõppedes oma töökohta korrastama.

Muusika

- Huvitub laululistest tegevustest, laulab täiskasvanuga kaasa üksikuid fraase ja laululõike, teeb kaasa kokkulepitud liigutusi.
- Tunneb rõõmu kuulatavast laulust või muusikapalast ja reageerib muusikale emotsionaalselt.
- Liigub koos täiskasvanuga, arvestades muusika pulssi ja meetrumit: kõnd-jooks, päkkadel kõnd, ühe ja vaheldumisi jalaga koputades, keerutab paarilisega.
- Mängib muusika kuulamisel rütmipille: randmekuljused, marakad, kõlapulgad.

Liikumine

- Keskendub tuttavale ja huvipakkuvale kehalisele tegevusele täiskasvanu suunamisel.
- Tunneb liikumisel ja mängimisel mõningaid ohutusreegleid ning järgib neid täiskasvanu suunamisel ja eeskujul.
- Sooritab põhiliikumisi õpitud harjutustes ja mängudes.
- Sooritab tasakaalu, painduvust ja kiirust arendavaid harjutusi ning tegevusi.
- Säilitab liikumisel tasakaalu: seisab mõned sekundid ühel jalal ning kõnnib lühikest maad (2–3 m) kitsal rajal või tasakaalupingil.
- Sooritab harjutusi õpetaja selgituse ja ettenäitamise järgi.
- Teeb lihtsaid liigutusi muusika järgi.

4.2. 4–5-aastaste eeldatavad tulemused

Üldoskused | Mänguoskused

- Tunneb mängust rõõmu ning suudab lühiajaliselt iseseisvalt mängule keskenduda.
- Kasutab mängus olemasolevaid vahendeid ning jäljendab tuttavaid tegevusi ja olukordi.
- Algatab erinevaid mängu ja järgib tuttavaid reegleid koos kaaslastega, vajadusel täiskasvanu abiga.
- Rakendab mängudes tuttavaid kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast.
- Algatab ja arendab fantaasiarikkaid rollimänge ning osaleb meeleldi loovtegevustes.
- Õpib võidu ja kaotusega seotud tundeid väljendama ning vajab selleks vajaduse korral täiskasvanu tuge.

Üldoskused | Tunnetus- ja õpioskused

- Suudab huvipakkuvatele tegevustele keskenduda mõnda aega (10–15 min) ning suudab alustada ja lõpetada tegevuse.
- Täidab täiskasvanu poolt antud ülesande, vastates lihtsatele küsimustele.
- Täidab tuttavate ja lihtsate tegevuste korral kaheosalist juhust, vajaduse korral täiskasvanu toel.
- Väljendab oma mõtteid, kasutades lihtsamaid põhjendusi ja küsimusi ning arutleb igapäevaste teemade üle.
- Rühmitab esemeid kahe erineva nähtava tunnuse alusel (nt kollased suured pallid).
- Eristab hulkade suurust, proovib neid loendada ja järjestada ning kirjeldab lihtsamaid põhjus-tagajärg seoseid igapäevastes olukordades (nt „Kui lille ei kasta, siis lill närbub.”).
- Konstrueerib, katsetab ja uurib erinevaid võimalusi ning otsib lahendusi lihtsamatele praktilistele probleemidele, vajaduse korral täiskasvanu suunamisel.

Üldoskused | Sotsiaalsed oskused

- Alustab vestlust, osaleb mängudes ja räägib oma mõtetest.
- Märkab teiste tundeid, püüab lohutada või aidata.
- Teeb koostööd väikeses grupis, lihtsates olukordades pakub ja küsib abi.
- Tunneb ära sobimatu käitumise, kui sellele viidatakse ning leiab täiskasvanu suunamisel sobiva käitumisviisi.
- Tuletab meelde ja püüab järgida rühma kokkuleppeid ning lihtsamaid viisakusreegleid.
- Teab, et inimestel on erinevad vajadused, harjumused ja kombed.

- Pakub välja ideid tegevusteks ning kohaneb muutunud olukorraga täiskasvanu juhiste toel.

Üldoskused | Eneseregulatsiooni oskused

- Kirjeldab lihtsamaid emotsioone täiskasvanu toel.
- Tahab olla iseseisev, püüab jõuda kokkuleppele kaaslastega.
- Käitub tuttavas keskkonnas kokkulepitud reeglite kohaselt ning teab, mida tohib ja mida mitte.
- Kasutab täiskasvanu toel lihtsaid rahunemisvõtteid.
- On omandanud esmased eneseteenindamis- ja tööharjumused ning vajab nende rakendamisel mõnikord täiskasvanu tuge.

Mina ja keskkond | Sotsiaalne keskkond

- Kirjeldab suunamisel oma välimust ja iseloomustab iseennast.
- Nimetab oma pereliikmeid ning teab nende nimesid. Kirjeldab tegevusi, mida talle meeldib perega koos teha.
- Nimetab mõningaid ameteid ja kirjeldab nende töö sisu.
- Tunneb ja nimetab Eesti riigi sümboleid (lipp, hümn, vapp, rahvuslind ja -lill).
- Nimetab mõningaid rahvuspühi ning teab nendega seotud traditsioone.

Mina ja keskkond | Tehiskeskkond

- Nimetab ohtlikke esemeid ja tegevusi ning teab, kuidas vajaduse korral abi kutsuda.
- Arutleb täiskasvanu toel ohtude ja ohtlike olukordade üle liikluses ning teab mõningaid liiklusreegleid.
- Teab, kuidas inimesed raha teenivad ning milleks raha kasutatakse.

Mina ja keskkond | Looduskeskkond

- Teab, miks on oluline loodust hoida, ning osaleb keskkonnahoidlikes tegevustes.
- Nimetab oma kodukoha looduselemente ja -objekte.
- Eristab ja nimetab ööpäeva erinevaid osasid.
- Nimetab erinevaid aastaaegu ning oskab välja tuua neile omaseid tunnuseid.
- Nimetab lindude ja loomade kehaosi (nokk, tiivad, käpad, saba).
- Nimetab, mida tuttavatest köögi- ja puuviljadest valmistada saab.
- Kirjeldab lehtpuude muutusi sügisel ja kevadel.

Mina ja keskkond | Tervisekasvatus

- Tunneb oma kehaosi, teab nende põhifunktsioone ning mõistab, et mõned kehaosad on privaatsed.
- Nimetab hammastele kasulikke ja kahjulikke toiduaineid.
- Teab vajalikke hügieenitoiminguid ning sooritab neid iseseisvalt täiskasvanu meeldetuletusel.
- Nimetab tervisele kasulikke ja kahjulikke toite ja jooke.
- Mõistab täiskasvanu toel salliva suhtumise olulisust ning tunneb ära kiusava käitumise.

Keel ja kõne | Suhtlemine

- Algatab ja jätkab täiskasvanuga vestlust ka väljaspool vahetut olukorda, jagab oma kogemusi ning esitab küsimusi.
- Jutustab nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest 3- 5 lausungiga.
- Saab aru kuuldust ning reageerib sellele täiskasvanu toel asjakohaselt.
- Väljendab oma mõtteid tuttavates olukordades lihtsate lausetega.
- Loeb peast lihtsamaid liisusalme ja luuletusi.

Keel ja kõne | Sõnavara

- Kasutab igapäevases suhtluses vastandsõnu, omadussõnu ja teisi sõnu esemete, nähtuste ning tegevuste kirjeldamiseks.

Keel ja kõne | Hääldamine

- Hääldeb õigesti kõiki emakeele häälikuid ning kasutab neid tuttava tähendusega sõnades ja lausetes.

Keel ja kõne | Kirjalik kõne

- Tunneb kuulmise järgi ära hääliku häälikute reas ja sõnades.
- Häälleb täiskasvanu toel lihtsamaid sõnu.
- Tunneb ära ja nimetab tuttavaid tähti.
- Kirjutab üksikuid tähti ja oma eesnime.

Matemaatika

- Rühmitab esemeid kahe erineva tunnuse alusel (nt värv ja kuju)
- Võrdleb esemete hulki ning määrab, mida on rohkem, vähem või võrdselt.
- Tunneb arve ja numbrimärke 1–10 ning kirjutab neid näidise järgi.

- Mõistab, et esemete lisamisel hulk suureneb ja äravõtmisel väheneb.
- Kuulab täiskasvanu jutustatud matemaatilist lugu, mis on illustreeritud näitlike vahenditega ning püüab selle sisust aru saada.
- Võrdleb ja järjestab kolme eset suuruse, pikkuse, laiuse ja kõrguse järgi ning kasutab vastavaid mõisteid.
- Teab, et raha kasutatakse kaupade ja teenuste eest tasumiseks, ning tunneb mõisteid „sent” ja „euro”.
- Kasutab võrdlemisel mõisteid „kergem” ja „raskem”.
- Mõõdab täiskasvanu toel esemete pikkust nööri või muu kokkulepitud mõõtevahendi abil.
- Tunneb ära ja nimetab tasapinnalisi kujundeid (ring, kolmnurk, nelinurk, ovaal) ning kirjeldab nende sarnasusi ja erinevusi.
- Loob ja jätkab mustreid erinevate vahenditega (nt looduslik materjal).
- Kasutab tuttavates olukordades mõisteid „eile”, „täna”, „homme”, „praegu” ja „enne”.
- Nimetab täiskasvanu toel aastaaegu ja nädalapäevi õiges järjestuses ning tutvub kuude nimetustega.
- Eristab hommikut, lõunat ja õhtut ning kirjeldab neile omaseid tegevusi.
- Teab, millisel aastaajal on tema sünnipäev.
- Määrab esemete ja kaaslaste asukohta enda suhtes, kasutades kohamäärusi „ülal–all”, „ees–taga” ja „kõrval”.

Kunst

- Kujutab joonistustes ja maalides lihtsamaid esemeid, inimesi ja looduse elemente (nt maja, puu, päike, inimene).
- Kasutab joonistamisel erinevaid värve ning katsetab nende kombineerimist.
- Voolib lihtsamaid esemeid ja tegelasi ning ühendab voolitud osi tervikuks (nt loom, lumememm või inimene).
- Lõikab kääridega lihtsamaid kujundeid ning kleebib neist pilte või kompositsioone.
- Katsetab erinevaid kunstitehnikaid, näiteks templitrükki, käsnaga maalimist või värvi pritsimist.
- Meisterdab erinevatest materjalidest (nt paber, kartong, loodusmaterjalid) lihtsamaid esemeid.
- Räägib oma tööst ning kirjeldab sellel kujutatut ja kasutatud värve.
- Osaleb piltide ja kunstiteoste vaatlemisel ning avaldab oma arvamust nähtust.

- Kasutab materjale ja töövahendeid üha iseseisvamalt ning järgib nende kasutamisel lihtsaid ohutusreegleid.

Muusika

- Laulab peast lihtsamaid õpitud laule rühmaga samas tempos.
- Väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud eristuvaid meeleolusid liigutuste ja liikumisega, tunneb kuulmise järgi ära õpitud laulu.
- Eristab kõla järgi õpitud pille (kõlapulgad, tamburiin, marakas).
- Mängib rütmipille muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks.
- Juhindub muusika meeleolust ja rütmist ning püüab liikumisel nendega arvestada.
- Tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (liikumised ringis, kolonnis, paarilisega keerutamine) ja osaleb laulumängudes.

Liikumine

- Suudab keskenduda ning sooritada uusi kehalisi tegevusi täiskasvanu suunamisel.
- Järgib liikumisel ja mängimisel kokkulepitud reegleid, toetudes täiskasvanu juhendamisele ja eeskujule.
- Sooritab põhiliikumisi sujuvalt aktiivses tegevuses ja mängudes.
- Sooritab tasakaalu, painduvust ja osavust arendavaid harjutusi ning tegevusi.
- Säilitab tasakaalu nii lühiajaliselt paigal olles kui ka piiratud pinnal liikudes, hoides kehaasendit (nt kelgutades, tõukerattaga sõites vm).
- Sooritab harjutusi õpetaja selgituse järgi ning püüab ise lihtsamaid liigutusi ja harjutusi ette näidata.

4.3. 5–6-aastaste eeldatavad tulemused

Üldoskused | Mänguoskused

- Keskendub pikema aja jooksul enda valitud tegevusele ja mängule.
- Kasutab mängus vahendeid iseseisvalt ning asendab neid vajaduse korral teiste sobivate vahenditega.
- Algatab rollimänge ja rikastab neid uute ideedega, rakendades loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast.
- Jagab mängus rolle ja ülesandeid, sõlmib kaaslastega kokkuleppeid ning järgib kokkulepitud reegleid.

- Väljendab võidu ja kaotusega seotud tundeid sobival viisil ning mõistab, et ebaõnnestumise korral on võimalik uuesti proovida.

Üldoskused | Tunnetus- ja õpioskused

- Keskendub huvipakkuvale tegevusele pikema aja vältel (20–25 minutit) ning viib alustatud tegevuse lõpule.
- Reageerib sobivalt täiskasvanu juhiste ja osaleb lühikeses arutelus.
- Täidab iseseisvalt lihtsamaid kahe- või kolmeosalisi juhiseid igapäevategevustes.
- Esitab küsimusi, avaldab arvamust ja arutleb lihtsamate probleemide üle (nt mida teha, kui keegi on kurb).
- Rühmitab esemeid ja nähtusi mitme tunnuse alusel.
- Loendab iseseisvalt, võrdleb hulki ning kirjeldab sündmuste ja nähtuste vahelisi põhjus-tagajärg seoseid.
- Rakendab teadmisi igapäevaolukordades ning põhjendab oma valikuid lühidalt ja arusaadavalt.

Üldoskused | Sotsiaalsed oskused

- Suhtleb julgelt ja avatult ning loob ja hoiab sõprussuhteid.
- Arvestab rühmategevustes teiste tunnetega, tegutseb ühise eesmärgi nimel ning abistab vajaduse korral kaaslasi.
- Teeb teadlikke valikuid oma käitumises ning õpib mõistma oma tegude mõju ja tagajärgi.
- Järgib rühma kokkuleppeid ja üldtunnustatud viisakusreegleid.
- Mõistab inimeste sarnasusi ja erinevusi ning räägib neist teisi arvestavalt ja lugupidavalt.
- Osaleb aktiivselt ühistes aruteludes ning teeb koos kaaslastega rühmale sobivaid otsuseid.
- Püüab uudsetes olukordades iseseisvalt toime tulla ning küsib vajaduse korral abi täiskasvanult.

Üldoskused | Eneseregulatsiooni oskused

- Nimetab oma põhiemotsioone ning õpib mõistma ja reguleerima ka keerukamaid tundeid, näiteks uhkust ja häbi.
- Kavandab ja korraldab iseseisvalt mängu ning igapäevategevusi ning viib neid üldjuhul lõpule, vajaduse korral täiskasvanu toel.
- Tegutseb eesmärgipäraselt nii iseseisvalt kui ka rühmas, suudab keskenduda ülesannetele, pingutada eesmärgi saavutamise nimel ning vajaduse korral abi küsida.

- Käitub avalikus ruumis (nt teatris, kontserdil ja liikluses) vastavalt kokkulepitud reeglitele ja headele käitumistavadele.
- Saab hakkama eneseteenindamisega ning on omandanud enesekohased tööharjumused (hoiab korras oma isiklikud asjad ja kasutab vahendeid heaperemehelikult).

Mina ja keskkond | Sotsiaalne keskkond

- Ütleb oma täisnime ja vanuse ning kirjeldab ennast.
- Kirjeldab oma pere traditsioone ja teab kodust aadressi.
- Nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid.
- Nimetab oma lemmiktegevusi ja selgitab, miks need talle meeldivad.
- Teab Eesti sümboleid (lipp, vapp, rahvuslind, -lill ja -kivi) ning kirjeldab tuntumaid rahvakombeid.
- Märkab inimeste sarnasusi ja erinevusi (nt keele või kommete poolest) ning suhtub neisse lugupidavalt.
- Nimetab ja kirjeldab enda ning teiste emotsioone (nt rõõm, kurbus).

Mina ja keskkond | Tehiskeskkond

- Nimetab ohutusreegleid ning järgib neid erinevates keskkondades.
- Teab hädaabinumbrit 112 ning oskab vajaduse korral abi kutsuda.
- Selgitab raha kasutamise otstarvet ning mõistab raha väärtust.
- Tunneb olulisemaid liiklusmärke ning liigub ohutult jalakäija, jalgratturi ja ühistranspordi kasutajana.

Mina ja keskkond | Looduskeskkond

- Kirjeldab looduses ja inimeste tegevustes toimuvaid muutusi erinevates ajatsüklites (ööpäev, nädal, aastaring).
- Kirjeldab erinevaid ilmastikunähtusi ning seostab neid aastaaegadeaga.
- Selgitab, miks on oluline loodust hoida ning mõistab inimese tegevuse mõju looduskeskkonnale.
- Tunneb ja nimetab kodukoha olulisemaid loodusobjekte, loomi ja taimi.
- Tunneb ja nimetab kodu-, metsa- ja savanniloomi.
- Teab, kus ja kuidas kasvavad aedviljad ning kuidas neid säilitatakse.
- Tunneb ja nimetab leht- ja okaspuid.
- Tunneb ja nimetab puude vilju (nt käbid, tammetõrud, õunad, pirnid, ploomid ja kirsid).

- Tunneb ja nimetab mõningaid söödavaid ja mürgiseid seeni (nt kukeseen, pilvik ja kärbseseen).
- Tunneb ja nimetab tuntumaid linde (nt varblane, tihane, vares, harakas, leevike ja rähn) ning eristab ränd- ja paigalinde.
- Tunneb ja nimetab vähemalt 3–4 putukat (nt liblikas, kärbes, mesilane ja kiil) ning märkab neid looduses.
- Kirjeldab kaladele iseloomulikke tunnuseid (nt uimed, soomused ja saba).

Mina ja keskkond | Tervisekasvatus

- Teab ja selgitab, milliseid toiduaineid on soovitatav süüa rohkem ning milliseid vähem.
- Teab, millised tegevused ja harjumused toetavad tervist ning millised võivad tervist kahjustada.
- Mõistab, et vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumisviisid, märkab kiusamist ning pöördub vajaduse korral abi saamiseks täiskasvanu poole.
- Nimetab kehaosi ning teab nende ülesandeid. Mõistab, et mõned kehaosad on privaatsed.
- Selgitab, mille poolest on inimesed sarnased ja mille poolest erinevad.
- Selgitab hügieenitoimingute vajalikkust ning järgib igapäevaseid hügieeniharjumusi iseseisvalt.
- Nimetab hammaste tervise hoidmiseks vajalikke tegevusi.
- Teab, et õnnetuse korral tuleb pöörduda täiskasvanu poole.
- Teab, miks ei tohi võõrastega kaasa minna.

Keel ja kõne | Suhtlemine

- Püsib enda või teiste algatatud teemas ning kohaneb vajaduse korral teema muutumisega.
- Jutustab pildi või kogemuste põhjal seotud lausungitega, kasutades sidesõnu.
- Saab aru kuuldu peamisest sisust ning reageerib sellele sobivalt.
- Räägib oma kogemustest ja tähelepanekutest ning väljendab oma mõtteid arusaadavalt.
- Teab peast mõnda eestikeelset laulu või luuletust.

Keel ja kõne | Sõnavara

- Laiendab oma sõnavara (nt vastand-, omadussõnad) ning kasutab seda igapäevases suhtluses lihtsates lausetes.

Keel ja kõne | Häälamine

- Kordab järele ning hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tuttava tähendusega sõnu.

Keel ja kõne | Kirjalik kõne

- Määrab hääliku asukoha sõna alguses, keskel ja lõpus.
- Teab enamikke tähti ning loeb tuttavas situatsioonis üksikuid sõnu.
- Kirjutab enamike joonistähedest ning täiskasvanu juhendamisel üksikuid tuttavaid sõnu.

Matemaatika | Hulgad, loendamine, arvud ja arvutamine

- Loendab 12 piires ning teab arvude rida 12-ni.
- Tunneb ja kirjutab numbrimärke ning nimetab etteantud arvule eelneva ja järgneva arvu.
- Võrdleb hulki, kasutades mõisteid „rohkem kui“, „vähem kui“ ja „võrdselt“.
- Liidab kahe hulga esemeid ning lahutab ühest hulgast esemeid.
- Koostab täiskasvanu toel lihtsa matemaatilise jutukese kahe hulga põhjal.
- Kasutab mängudes raha, seostab arvväärtust esemete hulgaga (nt 2 eurot = 2 õuna) ning arvutab kokku lihtsamaid summasid.
- Tutvub mõõtühikutega (meeter, liiter, kilogramm) ja nende kasutusvõimalustega.

Matemaatika | Suurused ja mõõtmine

- Järjestab kuni viis eset suuruse järgi ning määrab silma järgi suurema, väiksema ja sama suure eseme, kontrollides tulemust esemeid kõrvutades.
- Mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (nt pulk, samm) ja võrdleb mõõtmistulemusi.

Matemaatika | Geomeetrilised kujundid

- Loob ja jätkab mustreid ning rütme ning märkab neid ümbritsevas keskkonnas (nt põrandaplaatide värvimustrid või jalajälgede read lumel).
- Tutvub ruumiliste kujunditega kera ja kuup ning märkab nende sarnasusi ja erinevusi tasapinnaliste kujunditega (ring, nelinurk).

Matemaatika | Orienteerumine ajas ja ruumis

- Teab aastaaegade ja nädalapäevade järjestust ning seostab kuud aastaaegadeaga.
- Nimetab oma sünnikuupäeva ja kuud, kasutades vajadusel abivahendeid (nt sünnipäevapuu, kalender).

- Teab, kasutab ja eristab mõisteid „eile“, „täna“, „homme“, „enne“, „praegu“, „varem–hiljem“ ning „noorem–vanem“.
- Määrab eseme (nt robotikavahendi) asukoha teise eseme suhtes ruumis, õuealal ja paberil, kasutades mõisteid „all“, „peal“, „kohal“, „keskel“, „äärel“, „vasakul“ ja „paremal“.
- Tunneb ära täistunni ning seostab seda igapäevaste tegevustega.

Kunst

- Kujutab joonistustes ja maalides ümbritsevat keskkonda, inimesi, loomi ning sündmusi (nt perekonda, mänguväljakut või aastaegade vaheldumist).
- Kasutab mitmesuguseid joonistamis- ja maalimisvahendeid (nt pliiatsid, kriidid, pintsleid, vesivärvid) ning katsetab erinevaid kunstitehnikaid.
- Voolib detailsemaid esemeid ja tegelasi ning lisab töödele väiksemaid osi (nt silmad, kõrvad, käpad).
- Lõikab erinevaid kujundeid ning loob neist paberil terviklikke kompositsioone.
- Meisterdab erinevatest materjalidest (nt paber, kartong, kangajäägid, loodusmaterjalid) ning kasutab neid loovalt.
- Kujundab lihtsamaid esemeid, näiteks kaarte, plakateid ja rühmaruumi dekoratsioone.
- Räägib oma tööst ning kirjeldab selle sisu ja valmimise protsessi.
- Vaatleb pilte, illustratsioone ja kunstiteoseid ning avaldab nende kohta oma arvamust.
- Kasutab töövahendeid ohutult ning hoiab töö lõppedes töökoha korras.

Muusika

- Laulab koos teistega samas tempos õpitud eakohaseid laule, kasutades loomulikku häält.
- Teab muusikalisi põhimõisteid (kiire–aeglane, kõrge–madal, vali–vaikne, rõõmus–kurb) ning iseloomustab nende abil kuulatud muusikat.
- Eristab muusikat kuulates enamlevinud pille (nt klaver, viiul, flööt).
- Mängib õpitud pillidel rütmisaateid lasteriimidele ja -lauludele, kasutades õigeid mänguvõtteid. Ansambli mängus alustab ja lõpetab koos teistega ning mängib nendega ühes tempos.
- Arvestab liikumisel muusika meetrumit ning muudab liikumist vastavalt muusika osade ja väljendusvahendite vaheldumisele (tempo, dünaamika, register).
- Esitab õpitud tantse, kasutades eakohaseid tantsuelemente (nt hüpaksamm ja liikumine paarilisega).

- Imiteerib ja katsetab loovaid liikumisi, kasutades erinevaid vahendeid ning arvestades muusika meeleoluga.

Liikumine

- Suudab lühiajaliselt keskenduda kehalisele tegevusele, pingutada selle sooritamisel ning viia tegevuse lõpule.
- Järgib liikumistegevustes ja mängudes ohutus- ning mängureegleid ning teeb eakohaseid valikuid mängimiseks ja liikumiseks.
- Sooritab põhiliikumisi sihipäraselt aktiivses tegevuses ja mängudes.
- Suudab täpsemalt juhtida liigutusi ja kombineerida erinevaid liikumiselemente, sooritada kestmataid tegevusi, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi.
- Suudab seista ühel jalal ja oskab sooritada lihtsaid tasakaaluasendeid; suudab kõndida kitsal rajal enesekindlalt ja sujuvalt. Suudab hoida tasakaalu vahendil liikudes (nt kelgul, suuskadel, tõuke- või jalgrattal).
- Sooritab harjutusi õpetaja selgituste järgi ja julgeb ka kaaslastele lihtsamaid liigutusi ja harjutusi ette näidata.
- Tunneb ja järgib lihtsat rütmi (nt korduvad mustrid, tempovaheetus), kasutab lihtsaid tantsusamme üksi ja rühmas tantsides.
- Eristab aeglast ja kiiret rütmi ning kohandab oma liikumist vastavalt.
- Kasutab vahendeid iseseisvalt, mitmekesiselt ja loovalt (nt suudab visata palli sihtmärki, veeretada ja keerutada rõngast, kelgutada turvaliselt).
- Mängib mängu, mis eeldavad reeglite järgimist ja koostööd (nt liikumis- ja sportmängud meeskondades).
- Nimetab erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi (nt jalgrattaga sõitmine, kelgutamine vm) ja mitmeid spordialasid nimepidi, eriti neid, mida on ise proovinud või mida peres harrastatakse.

4.4. 6–7-aastaste eeldatavad tulemused

Üldoskused | Mänguoskused

- Keskendub mängule ning kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.
- Rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, kogemusi, teadmisi ja oskusi.
- Näitab mängu käigus üles algatusvõimet, huvi ja loovust.
- Algatab mängu ja täidab mängudes erinevaid rolle.

- Lahendab mängu käigus tekkivaid probleeme ja jõuab mängukaaslastega kokkulepetele.
- Järgib mängureegleid ning selgitab neid vajaduse korral teistele.
- Tunneb rõõmu võidust ning tuleb toime kaotusega.

Üldoskused | Tunnetus- ja õpioskused

- Keskendub huvipakkuvale tegevusele pikema aja jooksul.
- Saab kuuldust aru, reageerib sellele asjakohaselt ning arutleb kuuldu üle.
- Esitab küsimusi, arutleb ning väljendab oma mõtteid arusaadavalt.
- Rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel.
- Mõistab lihtsamaid seoseid (hulk, põhjus, tagajärg) ning tajub nähtusi tervikuna.
- Kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleemide lahendamisel.
- Kasutab probleemi lahendamisel sobivaid vahendeid ja võtteid.

Üldoskused | Sotsiaalsed oskused

- Loob ja hoiab sõprussuhteid ning suhtleb julgelt ja avatult.
- Püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestab nendega oma käitumises ja suhtlemisel.
- Arvestab kaaslastega, teeb koostööd ning küsib vajaduse korral abi.
- Eristab sobivat ja ebasobivat käitumist ning mõistab oma käitumise tagajärgi.
- Järgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme.
- Mõistab, et inimesed võivad olla erinevad, suhtub erinevustesse lugupidavalt.
- Osaleb otsuste tegemisel ning teeb ettepanekuid ühiste tegevuste kavandamisel.
- Tuleb toime uudsetes olukordades, järgides vajaduse korral täiskasvanu juhiseid.

Üldoskused | Eneseregulatsiooni oskused

- Kavandab, algatab ja korraldab mängu ning tegevusi, viib alustatud tegevused lõpule.
- Tegutseb pingutust nõudvate ülesannete juures sihipäraselt nii iseseisvalt kui ka rühmas.
- Käitub erinevates olukordades sobivalt ning kohandab oma käitumist saadud tagasiside põhjal.
- Tuleb toime erinevate emotsioonidega ning rahuneb vajaduse korral.
- Saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased iseseisvad tööharjumused.

Mina ja keskkond | Sotsiaalne keskkond

- Tutvustab ja kirjeldab iseennast, oma omadusi ning huvisid.

- Kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone.
- Nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid.
- Nimetab Eesti riiklikke sümboleid ning rahva- ja kultuuritraditsioone.
- Teab Eesti Vabariigi presidendi nime ning nimetab mõningaid tuntud kultuuritegelasi.
- Selgitab, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumisviisid.
- Mõistab, et inimesed on erinevad ning neil võivad olla erinevad vajadused, huvid ja kultuuritraditsioonid.

Mina ja keskkond | Tehiskeskkond

- Teab hädaabinumbrit 112 ning oskab hädaolukorras küsimustele vastata ja abi kutsuda.
- Käitub liikluses ohutult ning tunneb olulisemaid liiklusmärke.
- Selgitab raha otstarvet ja väärtust.

Mina ja keskkond | Looduskeskkond

- Märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda hoidvalt.
- Tunneb oma kodukoha eripära ning kirjeldab kodukoha loodusobjekte, loomi, linde ja taimi.
- Kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevatel aastaaegadel.
- Kirjeldab loodusnähtusi ning selgitab nende seost aastaaegadea.
- Teab, kus ja kuidas kasvavad aedviljad ning kuidas neid säilitatakse.
- Tunneb ja kirjeldab leht- ja okaspuid.
- Tunneb ja nimetab puude vilju (nt käbid, tammetõrud, kastanid, õunad).
- Tunneb ja kirjeldab söödavaid ning mürgiseid seeni.
- Tunneb ja kirjeldab tuntumaid linde ning eristab ränd- ja paigalinde.
- Tunneb ja kirjeldab kodu-, metsa- ja savanniloomi.
- Tunneb ja kirjeldab vähemalt viit putukat ning märkab neid looduses.
- Kirjeldab kaladele iseloomulikke tunnuseid (nt uimed, soomused, saba) ning teab Eesti rahvuskala.

Mina ja keskkond | Tervisekasvatus

- Kirjeldab peamiste kehaosade ülesandeid ning teab, kuidas hoida oma keha ja privaatsust.
- Selgitab, mida on vaja teha hammaste tervise hoidmiseks.
- Selgitab, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid.

- Kirjeldab tervisliku ja mitmekesise toitumise põhimõtteid.
- Selgitab, miks on piisav puhkus, uni ja kehaline aktiivsus tervise hoidmisel olulised.
- Kirjeldab lihtsamaid esmaabivõtteid ning harjutab nende kasutamist praktilistes tegevustes.

Keel ja kõne | Suhtlemine

- Suhtleb eakaaslaste ja täiskasvanutega, arvestades kaasvestlejat ning suhtlusolukorda.
- Jutustab pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse põhjal, andes edasi põhisisu ja olulised detailid.
- Saab aru kuuldu sisust ning reageerib sellele sobivalt.
- Väljendab oma mõtteid arusaadavalt suulises kõnes.
- Kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid.
- Teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

Keel ja kõne | Sõnavara

- Kasutab kõnes keerukamaid lauseid ning moodustab vajaduse korral uusi sõnu esemete, nähtuste ja tegevuste tähistamiseks.

Keel ja kõne | Hääldamine

- Hääldeb õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tuttava tähendusega sõnu.

Keel ja kõne | Kirjalik kõne

- Määrab hääliku asukoha sõna alguses, keskel ja lõpus häälikuühendita sõnades.
- Tunneb tähti ning loeb kokku lihtsamaid 1–2-silbilisi sõnu.
- Kirjutab lihtsamaid 1–2-silbilisi sõnu.

Matemaatika | Hulgad, loendamine, arvud ja arvutamine

- Loendab 12 piires, määrab loendamise teel esemete arvu, teab arvude järjestust 1–12 ning tunneb ja kirjutab numbrimärke.
- Liidab ja lahutab viie piires ning tunneb märke +, –, =.
- Võrdleb hulki, kasutades mõisteid „rohkem“, „vähem“ ja „võrdselt“.
- Koostab lühikese matemaatilise jutukese kahe hulga kohta (nt „Mul oli kolm õuna, andsin ühe ära.“).

Matemaatika | Suurused ja mõõtmine

- Teab enamkasutatavaid raha- ja mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ning nende kasutusvõimalusi.
- Mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (nt samm, pulk või nööre).
- Järjestab kuni viis eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm).

Matemaatika | Geomeetrilised kujundid

- Tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada.
- Märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi ning loob ja jätkab neid loogiliselt.

Matemaatika | Orienteerumine ajas ja ruumis

- Nimetab nädalapäevi, kuid ja aastaaegu õiges järjestuses ning teab oma sünnipäeva ja -kuud.
- Määrab kellaaega täistundides.
- Kasutab õigesti mõisteid „eile“, „täna“, „homme“, „enne“, „praegu“, „varem–hiljem“ ning „noorem–vanem“.
- Orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning määrab eseme asukoha teise eseme suhtes, kasutades mõisteid „all“, „peal“, „kohal“, „keskel“, „äärel“, „vasakul“ ja „paremal“.

Kunst

- Väljendab oma mõtteid, kogemusi ja tundeid joonistades, maalides, voolides ja meisterdades.
- Kasutab mitmekesiselt erinevaid kunstivahendeid ja -tehnikaid ning kombineerib neid loovalt.
- Kujutab inimesi, loomi, esemeid ja sündmusi detailsemalt ning lisab oma töödesse väiksemaid detaile.
- Kavandab ja viib ellu lihtsamaid loovtöid, valides sobivaid materjale ja töövõtteid.
- Meisterdab erinevatest materjalidest (nt paber, kartong, loodusmaterjalid, taaskasutusmaterjalid) ning kasutab neid eesmärgipäraselt.
- Kujundab iseseisvalt lihtsamaid esemeid, näiteks kaarte, plakateid ja rühmaruumi dekoratsioone.
- Vaatleb kunstiteoseid, illustratsioone ja pilte ning arutleb nende üle, väljendades oma arvamusi ja tähelepanekuid.

- Räägib oma töö ideest ja teostusest ning kuulab teiste laste mõtteid ja arvamusi.
- Kasutab töövahendeid sihipäraselt ja ohutult ning hoolitseb töövahendite ja töökoha korrashoiu eest.

Muusika

- Laulab eakohaseid laule kaaslastega ja üksi.
- Kuulab tähelepanelikult laulu või muusikapala ning iseloomustab kuulatud muusikat.
- Eristab õpitud pille tämbri ja kõla järgi.
- Mängib eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega.
- Liigub vastavalt muusika rütmile ja meeleolule.
- Tantsib eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega.
- Väljendab ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

Liikumine

- Keskendub sihipäraselt kehalisele tegevusele ning pingutab eesmärgi saavutamise nimel.
- Järgib liikumisel ja mängimisel üldisi ohutus- ja mängureegleid, valib liikumiseks ja mängimiseks sobivaid paiku ning vahendeid.
- Sooritab põhiliikumisi koordineeritult ja pingevalt.
- Sooritab osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi.
- Säilitab tasakaalu nii paigal olles kui ka liikudes.
- Sooritab harjutusi õpetaja selgituste järgi ning näitab vajaduse korral harjutusi ka kaaslastele ette.
- Sooritab koos kaaslasega rütmilisi liikumisi.
- Liigub vastavalt rütmile ühtlases ja vahelduvas tempos.
- Kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (nt pallid, linnid, rätikud).

4.5. Digipädevused

Õpetamise eesmärgid ja sisu

Digipädevuste kujundamine lasteaias toetab lapse oskust orienteeruda digikeskkonnas, kasutada digivahendeid eakohaselt, eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Robootika on digipädevuste üks valdkond, mis arendab lapse algoritmilise mõtlemise, probleemilahenduse

ja loovuse oskusi. Digipädevuste õpe on lõimitud igapäevastesse tegevustesse ning toetab lapse tunnetus-, sotsiaalsete, mängu- ja enesekohaste oskuste arengut.

Digipädevuste põhivaldkonnad

Digipädevuse valdkonnad	Sisu ja eesmärk
Infoga tegutsemine	- Tutvub viisidega, kuidas leida ja kasutada infot digitaalsetest allikatest (nt tahvelarvuti, digilaud, infokioskid). - Eristab reaalsel ja virtuaalsel keskkonda ning mõistab, et info internetis ei pruugi alati olla tõene. - Vaatleb, võrdleb ja esitab küsimusi digivahendite abil.
Suhtlemine ja koostöö	- Kasutab lihtsamaid digivahendeid info jagamiseks, piltide tegemiseks ja koostöötegevustes osalemiseks. - Teab, mis on privaatsus, miks ei jagata isiklikku infot võõrastega ja kellele rääkida, kui midagi digitaalses keskkonnas häirib. - Teeb digivahendite abil kaaslastega koostööd.
Digisisu loomine	- Loob eakohast digitaalset sisu: teeb pilte, salvestab helisid ja liikumist, koostab lihtsaid digitaalseid lugusid või multfilme. - Mõistab, et digitaalset sisu loovad inimesed. - Arendab loovust, keelekasutust ja eneseväljendusoskust.
Digitaalne turvalisus ja heaolu	- Järgib kokkulepitud reegleid digivahendite kasutamisel ning tegutseb hoolivalt ja turvaliselt. - Mõistab ekraaniaja mõõdukust ja teab, et liikumine ning puhkus on tervise jaoks olulised. - Teab, kellele (vanemale, õpetajale) rääkida, kui midagi digitaalses keskkonnas teda häirib.
Probleemi lahendamine ja robotika	- Kasutab digi- ja robotikavahendeid probleemide lahendamiseks ning loovaks katsetamiseks. - Planeerib samm-sammult, märkab põhjus-tagajärg seoseid ja otsib ebaõnnestumisel vigu.

Robootikahuvilise tasemed

Alustav robootikahuviline

- Tutvub erinevate robootikavahenditega ja nutikate mänguasjadega.
- Avastab, mida robootikavahenditega saab teha, ning märkab, kuidas see reageerib tema juhistele.
- Liigub mängulistes tegevustes lihtsate sõnaliste juhiste järgi.
- Märkab põhjus-tagajärg seoseid.
- Järgib robootikavahendite kasutamisel lihtsaid ohutus- ja käitumisreegleid.
- Osaleb mängulistes tegevustes, kus robootikavahend on osa muinasjutust, laulust või liikumismängust.

Kogenud robootikahuviline

- Kavandab täiskasvanu juhendamisel lihtsaid liikumisradasid.
- Järjestab tegevusi ning mõistab, et käsud tuleb anda kindlas järjekorras.
- Märkab ja arutleb, mis juhtub, kui käsk jääb puudu või on vales kohas.
- Osaleb paaris- ja rühmatöös, jagades rolle ning arvestades kaaslastega.
- Jutustab robootikavahendi tegevuse oma sõnadega ümber ning seob selle tuttavate lugude ja olukordadega.
- Kasutab robootikavahendeid lihtsate ehitiste, takistusradade ja mängukeskkondade loomisel.
- Keskendub tegevusele ning osaleb sellele järgnevas lühikeses arutelus.

Oskustega robootikahuviline

- Kavandab järjest keerukamaid liikumisjadasid.
- Otsib probleemidele lahendusi.
- Katsetab, muudab ja täiendab oma plaane vastavalt tegevuse tulemustele ning tuleb toime ebaõnnestumistega.
- Kirjeldab oma plaani ja tegevuse käiku kaaslastele.
- Kasutab iseseisvalt robootikavahendeid projektõppes, kus vahend täidab kindlat rolli.
- Arutleb koos õpetaja ja kaaslastega tehtud tegevuste üle.

5. Lapse arengu jälgimise põhimõtted ja korraldus

5.1. Lapse arengu jälgimine ja hindamine

Õpetajad jälgivad ja hindavad lapse arengut ja toimetulekut igapäevaselt õppe- ja kasvatustegevuses ning kohandavad tegevust lapse individuaalsete vajaduste ja võimete järgi. Hindamisel kasutatakse vaatlust, vestlusi lapse ja vanemaga ning vajadusel individuaalse arengu jälgimise kaarti (IAJK). Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades tema pingutusi, saavutusi, positiivseid hoiakuid ja huvi. Vähemalt üks kord õppeaastas koostab õpetaja lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte ning viib vajadusel vanemaga läbi arenguveestluse.

Arenguveestluse tulemused dokumenteeritakse ELIIS-keskkonnas. Kui hindamise ja vestluste käigus ilmneb, et laps vajab tavapärasest enam tähelepanu või tuge, lähtutakse edasises tegevuses tuge vajava lapse tugisüsteemi põhimõtetest.

5.2. Koolivalmidus

Kooli mineva lapse kohta koostab lasteaed koolivalmiduskaardi, kuhu koondatakse ülevaade lapse arengust, saavutustest ja kooliks valmisolekust. Koolivalmiduskaart dokumenteeritakse ELIIS-keskkonnas ning kantakse Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) vastavalt kehtivale korrale.

Koolivalmiduskaardi koostamisel osalevad rühmaõpetajad, muusika- ja liikumisõpetaja ning vajaduse korral tugispetsialistid. Kaardi koostamisel võetakse arvesse lapse arengut erinevates valdkondades ning tema valmisolekut alustada õpinguid koolis.

Kui lapse puhul kaalutakse koolikohustuse edasilükkamist või kooli asumist enne koolikohustusliku ea saabumist, arutavad lapsevanemad ja õpetajad seda teemat arenguveestlusel hiljemalt lapse viimasele lasteaia-aastale eelneval õppeaastal. Vajaduse korral kaasatakse arutelusse tugispetsialistid ning lähtutakse kehtivatest õigusaktidest ja lapse parimatest huvidest.

5.3. Tuge vajava lapse tugisüsteem

Toevajadusi arvestava arengukeskkonna loomine on meeskonnatöö, kus osalevad lapse pere, rühmapersonal, liikumis- ja muusikaõpetaja, eripedagoog/logopeed ning lasteaia juhtkond. Tuge vajav laps võib vajada täiendavat tegevust kommunikatiivsete, kognitiivsete

või sotsiaalsete oskuste, mootorika, eneseteeninduse või üldise tervisliku seisundi valdkonnas.

Õie lasteaia tugisüsteemi kuuluvad eripedagoog ja logopeed. Iga õppeaasta alguses analüüsitakse rühmade kaupa laste toevajadusi ja koostatakse vajaduspõhine plaan. Eripedagoog alustab vaatlusi, kui rühmaõpetaja märkab lapse toimetulekuraskusi; vajadusel nõustab vanemaid ja määrab individuaaltegevuse või lisatõe rühmas. Logopeed hindab laste kõneravi vajadusi õppeaasta alguses ja koostab vastuvõttude kava; parimad tulemused saavutatakse, kui kaasatakse ka lapsevanem.

Kolmetasandiline tugisüsteem

- Üldine tugi – lasteaia pakutav tugimeede, mis toetab lapse arengut tavapärases rühmakontekstis kohanduste ja lisajuhendamise kaudu. Tagab õpetaja.
- Tõhustatud tugi – kui üldisest toest ei piisa: vähemalt üks tugispetsialisti teenus, spetsiifiline korraldus/metoodika/vahendid, individuaalne lisatugi või õpe kuni 12-lapselises rühmas. Soovitab kooliväline nõustamiskomisjon.
- Eritugi – mitme tugispetsialisti teenus, kohandused mitmes valdkonnas ja pidev individuaalne lisatugi või õpe kuni 6-lapselises rühmas. Soovitab kooliväline nõustamiskomisjon.

Toe rakendamine ei eelda meditsiinilist diagnoosi. Toe liik määratakse lapse arengu jälgimise ja analüüsi käigus, kaasates vanemaid ja tugispetsialiste. (Alusharidusseadus, 2025)

Toe määramine ja rakendamine

Lapse arengu jälgimine on meeskondlik protsess, milles osalevad õpetaja, lapsevanem, tugispetsialist ja tugiteenuste koordineerija (TUKO).

- Märkamine – õpetaja jälgib lapse toimetulekut, suhtlemist, eneseväljendust ja emotsionaalset seisundit rühmas, et tuvastada võimalikud murekohad.
- Kaardistamine – kui erisused püsivad, kogutakse süsteemselt infot (vaatlused, arenguestlused, arengukaardid) koostöös lapsevanemaga ja vajadusel tugispetsialistiga, et mõista lapse toetusvajadust.
- Sekkumine – rakendatakse sobivaid võtteid üldise toe raames vähemalt 6 nädala jooksul; tulemuslikkust jälgitakse pidevalt. Kui raskused püsivad või süvenevad, hinnatakse tõhustatud või eritõe vajadust.

Kui üldise toe meetmed (diferentseeritud õpe, individuaalne tegevus, lapsevanema kaasamine) ei taga lapsele piisavat tuge, teeb TUKO vanemale ettepaneku pöörduda

koolivälise nõustamise meeskonna poole. Vajadusel kaasatakse kohalik omavalitsus, meditsiinisüsteem või tugi-/õppenõustamiskeskus.

Toevajaduse dokumenteerimine

- Individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK) – koondab lapse üldandmed, tugevused ja huvid, arenguvaldkondade kirjelduse, tähelepanekud igapäevaolukordadest ning rakendatud toetusmeetmete tulemuslikkuse. Tõhustatud ja erituge vajavatel lastel on see tugimeeskonna töö alusdokument.
- Individuaalne arenduskava (IAK) – koostatakse tõhustatud või eritoe korral IAJK andmete ja meeskonna arutelu põhjal. Sisaldab lapse üldandmeid, arenguvaldkondi, mõõdetavaid lühi- ja pikaajalisi eesmärke, toetavaid tegevusi, vastutajaid, rakendamisperioodi ja hindamissagedust ning kokkuvõtet perioodi lõpus.

6. Õppekava uuendamine ja täiendamine

6.1. Üldsätted

Õie Lasteaia õppekava on arenev dokument, mille rakendumist analüüsitakse järjepidevalt ning mida uuendatakse vastavalt õigusaktide muudatustele, lasteaia arengusuundadele, sisehindamise tulemustele ning õppe- ja kasvatustöö praktikast tulenevatele vajadustele.

6.2. Õppekava analüüsimine

Õppekava rakendumise tulemuslikkust analüüsitakse regulaarselt pedagoogilise nõukogu koosolekutel, õppeaasta kokkuvõtete koostamisel ja sisehindamise käigus. Analüüsimisel lähtutakse ka arenguveestlustel ning tagasiside kogumisel saadud infost, lapsevanemate ettepanekutest ja hoolekogu arvamustest. Hinnatakse õppekava eesmärkide saavutamist, õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkust ning vastavust kehtivatele õigusaktidele.

6.4. Õppekava muutmine ja kinnitamine

Õppekava muudatused valmistatakse ette töögrupis või pedagoogilise nõukogu eestvedamisel. Muudatusettepanekud arutatakse läbi pedagoogilises nõukogus ning vajaduse korral küsitakse arvamust hoolekogult. Õppekava ja selle muudatused kinnitab direktor käskkirjaga.